

WINTERACADEMIECONGRES 2008

DESCARTES EN PASCAL: HOE ONZEKER KUNNEN WE ZIJN?

OP VRIJDAG 8 EN ZATERDAG 9 FEBRUARI 2008 ZAL HET JAARLIJKS TERUGKERENDE LANDELIJKE WINTERACADEMIECONGRES IN UTRECHT PLAATSVINDEN. DIT CONGRES, VOOR STUDENTEN EN PAS-AFGESTUDEERDEN, HEEFT TOT DOEL DEELNEMERS VERDIEPING EN BEZINNING TE BIJEN OP HET VLAK VAN GELOOF EN WETENSCHAP. WAAR HET ICS, FORUM VOOR GELOOF, WETENSCHAP EN SAMENLEVING, TOT OP HEDEN ZORG DROEG VOOR DE TOTSTANDKOMING, KRIJGT ZIJ DIT JAAR MEDEWERKING VAN DE STICHTING VOOR REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE EN HET GEREFORMEERD WETENSCHAPPELIJK GENOOTSCHAP OM DE WINTERACADEMIE 2008 TOT EEN GESLAAGD EVENEMENT TE MAKEN.

Thema van dit jaar is: *Descartes en Pascal: Hoe onzeker kunnen we zijn?* Gedoeld wordt op de spanningen die voor christelijke studenten en afgestudeerden kunnen bestaan tussen geloof & wetenschap en de onzekerheid die daaruit volgt. Er wordt vooral gefocust op de tegenstellingen tussen rede (Descartes) en gevoel (Pascal). Vragen die op het congres aan de orde zullen komen zijn bijvoorbeeld: Wat voor positie kunnen we als christen in de wetenschappelijke wereld innemen? Wat voor mensbeelden domineren daar, en hoe duid je actuele ontwikkelingen vanuit een christelijk perspectief?

Naar aanleiding van deze vragen verkennen we de verschillende tradities die ons denken en onze cultuur hebben gevormd, uitgesplitst naar de verschillende vakgebieden van de deelnemers. Zo zullen er seminars worden aangeboden als *Psychologie* (prof.dr. Gerrit Glas), *Natuurwetenschappen* (dr. Ard Louis), *Cultuurfilosofie* (prof.dr. Jan Hoogland), *Rechten* (dr. Jan Willem Sap) en *Politiek* (ir. Bas van der Vlies) maar ook referaten over bijvoorbeeld Descartes (prof.dr. René Munnik) en Pascal (dr. Peter Blokhuis). Het belooft met andere woorden een boeiend Winteracademiecongres te worden!

Winteracademie 2008. Descartes en Pascal: Hoe onzeker kunnen we zijn?

Locatie vrijdag: Lutherse kerk, Hamburgerstraat 9 in Utrecht
Locatie zaterdag: St.-Gregorius College, Asch van Wijckskade 20 in Utrecht
Datum: 8 en 9 februari 2008
Aanmelding: ICS, Faustdreef 183, 3561 LG Utrecht, per e-mail: info@winteracademie.net of telefonisch via: (030)2622000.

Raadpleeg voor meer informatie over programma en toegangsprijzen de website: www.winteracademie.net.

STUDIECONFERENTIE 2008 GESLAAGD

OP 12 JANUARI VOND IN EDE DE JAARLIJKSE STUDIECONFERENTIE PLAATS VAN DE VERENIGING VOOR REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE. DE CONFERENTIE WERD VOLGENS VAST GEBRUIK VOORAFGEGAAN DOOR DE LEDENVERGADERING.

Dankzij het boeiende programma mag de studieconferentie met recht een succes worden genoemd. De overgang naar de studieconferentie werd gebracht door dr. Jonathan Chaplin (verbonden aan de faculteit der Godgeleerdheid van Cambridge University en directeur van het Kirby Laing Institute for Christian Ethics in Cambridge) met een lezing

dr. Johnathan Chaplin

getiteld: *'Beyond Multiculturalism – but to where? Public Justice and Cultural Diversity'*. Tijdens zijn lezing ging Chaplin nader in op het staatsrecht dat door Dooyeweerd vaak werd aangehaald maar volgens Chaplin nauwelijks onderwerp was geweest van theoretische reflectie. Kritiek vanuit Chaplin was dan ook dat Dooyeweerd onvoldoende had beoordeeld wat de innerlijke betekenis en samenhang van dat staatsrecht nu was.

Voorts ging Chaplin dieper in op het Dooyeweerdiaanse staatsrecht alvorens in te gaan op de uitdagingen die hieruit voortvloeien. Na de boeiende lezing ging het publiek onder leiding van prof.dr. Sander Griffioen over het gesprokene met Chaplin in discussie.

Nadat een ieder tijdens de lunch de mogelijkheid kreeg om met elkaar van gedachten te wisselen kon in het middagedeelte driemaal worden gekozen uit een diversiteit aan workshops. Zo kon bijvoorbeeld worden deelgenomen aan de workshop *Rede & Religie* van prof.dr. Henk Geertsema, *Basisboek Techniekfilosofie* van prof.dr. Marc de Vries, *Het oog van de naald. Over de markt, geluk en solidariteit* van prof.dr. Johan Graafland en *Kan een betere techniek het klimaatprobleem oplossen?* van prof.dr. Maarten Verkerk. De studieconferentie werd afgesloten met een borrel.

Mocht u de samenvattingen van de workshops of de lezing van dr. Jonathan Chaplin graag nog eens na willen lezen dan zijn ze te downloaden via onze website: www.aspecten.org/start/Studieconferentie2008.html.

EVEN VOORSTELLEN: GOVERT BUIJS

TIJDENS DE LEDENVERGADERING VAN DE VERENIGING VOOR REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE, DIE PLAATSVOND OP 12 JANUARI 2008 IN EDE, IS DR. GOVERT J. BUIJS BENOEMD TOT ALGEMEEN BESTUURSLID VAN DE STICHTING VOOR REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE. HIJ STELT ZICHZELF HIERBIJ GRAAG AAN U VOOR.

"Govert Buijs (geb. 1964) is mijn naam en ik ben als universitair docent sociale en politieke filosofie verbonden aan de Faculteit der Wijsbegeerte van de Vrije Universiteit. Ik ben als politicoloog begonnen (dat wil zeggen: niet in de wieg, maar achttien jaar later dan toch wel), maar daarna in de filosofie doorgedaan, terwijl ik ondertussen ook een en ander aan theologie meegenomen heb. Eind 1998 ben ik gepromoveerd op een proefschrift over het religieuze karakter van totalitaire politieke ideologieën (met in de hoofdrol de Oostenrijks-Amerikaanse filosoof Eric Voegelin).

De keuze voor filosofie was voor mij ingegeven door de reformatorische wijsbegeerte. Aan de ene kant vanwege allerlei verrijkende systematische inzichten, maar aan de andere kant (en misschien nog wel belangrijker) ook vanwege een bepaalde grondhouding die hierin gestalte krijgt: als christen open, creatief én kritisch in de cultuur staan. Sinds enige jaren coördineer ik de internationale Master-

opleiding Christian Studies of Science and Society aan de Vrije Universiteit. Een heel bijzondere opleiding waar studenten zowel uit Nederland als uit allerlei andere delen van de wereld een jaar lang intensief bezig zijn om onderzoek te doen naar thema's die direct de relatie tussen christelijk geloof en hun eigen vakgebied of werkterrein raken. Inmiddels hebben we behalve uit Nederland studenten gehad uit Rusland, VS, Canada, Korea, Egypte, Ethiopië, Japan, India, China, Filippijnen en Europese landen – een zeer bijzondere ervaring. Ook binnen deze opleiding heeft de reformatorische wijsbegeerte een belangrijke plaats."

EVEN VOORSTELLEN: MATHILDE BLOK

NAAST DR. GOVERT BUIJS IS DRS. MATHILDE BLOK EVENEENS TIJDENS DE AFGELOPEN LEDENVERGADERING VAN DE VERENIGING VOOR REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE BENOEMD TOT BESTUURSLID VAN DE STICHTING VOOR REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE. ZIJ ZAL, IN DE VOETSPoren VAN DRS. JOOP HAAK, BINNEN HET BESTUUR DE FUNCTIE VAN PENNINGMEESTER OP ZICH NEMEN. GRAAG STELT ZIJ ZICH OOK ZELF AAN U VOOR.

"Ik ben Mathilde Blok, 28 jaar en woon in Driebergen. In 2002 ben ik als bedrijfsconoom afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. In 2005 heb ik de Masteropleiding Wijsbegeerte afgerond aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Sinds 2003 ben ik met veel plezier als onderzoeker-adviseur werkzaam bij een adviesbureau voor organisatie en financiën. Ik heb daar zeer uiteenlopende projecten gedaan: van audits en implementatiebegeleiding bij ministeries, provincies en gemeenten tot onderzoeken voor lokale rekenkamers en welzijnsinstellingen.

Al tijdens mijn studietijd is de interesse voor de reformatorische wijsbegeerte gevoed en gegroeid. Tijdens de Masteropleiding Wijsbegeerte aan de VU heb ik me in enkele on-

derdelen wat meer verdiept. In de tijd daarna kwam mijn interesse voor de reformatorische wijsbegeerte steeds weer naar boven. Toen ik in het najaar werd gevraagd om penningmeester te worden van de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte was dit voor mij een mooie kans om mijn financiële achtergrond te combineren met een traditie die ik een warm hart toedraag. Ik heb veel zin om te beginnen!"

IN FOCUS: TASKFORCE FONDSWERVING

Colleges aan zes universiteiten, publicaties, studiedagen, onderzoek, al het werk van de reformatorische wijsbegeerte wordt betaald uit giften. En dat gebeurt al meer dan zestig jaar. De afgelopen jaren moest de penningmeester echter regelmatig een tekort aan het einde van het jaar vaststellen. Wij zijn dankbaar met een trouwe en betrokken groep van donateurs die het werk van harte steunen. Toch willen we daar niet een steeds zwaarder beroep op doen. Beter is het om deze groep uit te breiden.

Dit is de reden dat onlangs Aart Deddens op tijdelijke basis is aangesteld om de fondswerving van de stichting ter hand te nemen. Het is de bedoeling dat er rond de benoeming van de nieuwe hoogleraar in Wageningen flink aan de weg zal worden getimmerd en dat we op die manier nieuwe donateurs zullen werven. Daarnaast wordt gezocht naar fondsen die structureel willen bijdragen aan ons werk, bijvoorbeeld door het subsidiëren van een bepaalde

leerstoel. Aart Deddens was jarenlang in dienst van de stichting, onder meer als fondswerver, en is eindredacteur van ons tijdschrift *Beweging*. Het is de bedoeling dat er in het komende voorjaar enkele grote acties gaan worden gevoerd waarmee we hopen een financieel sterkere basis te krijgen voor ons werk.

Wilfred Vollbehr, *secretaris*

Willibrord
kalender

26 januari

'Geweld in het gezin', georganiseerd door het ICS Netwerk van Christen Pedagogogen en het Impactnetwerk Leerkrachten.

8 en 9 februari

'Winteracademie 2008. Descartes en Pascal: Hoe onzeker kunnen we zijn?', georganiseerd door de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte in samenwerking met het ICS, *forum voor geloof, wetenschap en samenleving* en het Gereformeerd Wetenschappelijk Genootschap.

COLLEGES REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE

VOORJAAR 2008

De colleges over reformatorische wijsbegeerte zijn voor veel studenten een belangrijke ontmoetingsplaats om zich samen met anderen te bezinnen. Die bezinning heeft uiteindelijk betrekking op jezelf: hoe sta je als christen in je studie en in het beroep dat je ambieert? De gemeenschappelijke bezinning verloopt via algemene vragen zoals: Wat is wetenschap precies? Wat is levensbeschouwing? Wat is hun onderlinge verhouding? De colleges Reformatorische Wijsbegeerte worden aan zes universiteiten door het land, maar sinds kort ook in Utrecht en Groningen, gegeven. Met de colleges kunnen studiepunten worden behaald (ook vrije studiepunten voor hbo-studenten). Het is mogelijk om in overleg met de docent

GRONINGEN

COÖRDINATOR: prof.dr. J. Hoogland
Beatrijpad 7
3813 DL Amersfoort
(033)4752617
j.hoogland@utwente.nl

PERIODE: semester 2, 31 maart, 7 april, 14 april, 21 april, 19 mei en 26 mei 2008

TITEL: Rethink Groningen

STUDIEPUNTEN: in overleg

WERKVORM: hoorcollege

TOETSINGSVORM: in overleg

TIJD: maandag 18.45 uur - 21.30 uur

ZAAL: H12.0024

OMSCHRIJVING: Ook dit jaar mogen wij weer uitzien naar een aantal boeiende colleges onder de naam Rethink. Hoofdzakelijk zullen er twee thema's worden behandeld aan de hand van twee boeken die onlangs zijn uitgekomen.

De Matrix Code

Ontwikkelingen in de cultuur, en de rol van de technologie daarin, worden vaak heel trefzeker in beeld gebracht door filmmakers.

UTRECHT

COÖRDINATOR: prof.dr. J. Hoogland
Beatrijpad 7
3813 DL Amersfoort
(033)4752617
j.hoogland@utwente.nl

PERIODE: semester 2, 10 maart, 17 maart, 31 maart, 7 april, 14 april, 21 april, 19 mei, 26 mei en 2 juni 2008

TITEL: Rethink Utrecht

STUDIEPUNTEN: in overleg

WERKVORM: hoorcollege

TOETSINGSVORM: in overleg

TIJD: maandag 18.45 uur - 21.30 uur

ZAAL: nog niet bekend

een literatuurtentamen te doen. Studenten die de colleges volgen krijgen een jaar lang gratis Beweging toegestuurd, het filosofisch magazine van de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte.

De hoogleraren G. Glas, J. Hoogland, R. Kuiper, M. Verkerk en M. de Vries zijn altijd bereid scripties te begeleiden op het gebied van algemene filosofie of de filosofie van een vakgebied. Daarnaast kunnen ze ingaan op vragen die te maken hebben met de verhouding tussen wetenschap en geloof. Neem gerust contact met hen op! De contactgegevens en actuele informatie vindt u op onze website: www.aspecten.org. Meer weten? Mail ons!

Soms zijn die films voor filosofen aanleiding om er artikelen en boeken over te schrijven. De Matrix-trilogie is daar een duidelijk voorbeeld van. Wat je verder ook van de film denkt, het is in elk geval een visueel hoogstandje en het wemelt van de verwijzingen naar religieuze en filosofische thema's. Het bespreken meer dan waard!

Belevingscultuur

Het tweede deel van de collegeserie zal worden besteed aan de belevingscultuur, een actueel thema. In de cultuur van vandaag staat het gevoel centraal: waar is wat goed voelt. Het is echter ook een cultuur die op zoek is naar zin en levensoriëntatie. Door wetenschap en techniek is de levensstandaard enorm toegenomen, maar wordt ook een verlangen opgeroepen om de leegte van het bestaan te vullen. Wat is die belevingscultuur nu eigenlijk? Kan hierbinnen gestalte worden gegeven aan een christelijke levenswijze? Dit zijn slechts enkele vragen die naar voren zullen komen in de colleges.

LITERATUUR: Jan van der Stoep, Roel Kuiper en Timon Ramaker, *Alles wat je hart begeert?* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn, 2007). Bart Cusveller, Maarten Verkerk en Marc de Vries, *De Matrix Code* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn, 2007).

OMSCHRIJVING: Tijdens de colleges Rethink in Utrecht zal aandacht worden besteed aan de relatie tussen reformatorische wijsbegeerte en de verschillende studierichtingen. Wat is de reformatorische wijsbegeerte nu precies? Hoe sta ik als christen in mijn studie en het beroep dat ik ambieer? En wat betekent dit gedachtegoed voor mijn vakgebied? Dit zijn vragen die zullen worden beantwoord tijdens de colleges. Startend met een inleidend college over de reformatorische wijsbegeerte zal de stroming in de volgende acht colleges in verband worden gebracht met respectievelijk Zorg & Opvoeding, Politiek, Management, Economie & Recht, Geesteswetenschappen en Natuur, Techniek & Medische Wetenschappen. Hierdoor bieden de colleges niet alleen bezinning op je vakgebied, je leert er ook beter door te analyseren en bepalen. Bagage die zeker geen overbodige luxe is wanneer je straks het werkveld betreedt!

LITERATUUR: Teksten worden tijdens de colleges door de docent ter beschikking gesteld.

UNIVERSITEIT LEIDEN

DOCENT: prof.dr. G. Glas
Meppelerstraatweg 7
8022 AE Zwolle
(038)4525321
glasg@xs4all.nl

Studenten en toehoorders die niet van de 'eigen' faculteit (Wijsbegeerte) zijn moeten zich opgeven bij mevrouw Klumper, via telefoonnummer: (071)5272031.

PERIODE: semester 2

TITEL: Wetenschap en religie: historische en conceptuele aspecten (B2L323)

STUDIEPUNTEN: 5 ECTS

WERKVORM: hoor-/werkcollege

TOETSINGSVORM: schriftelijk tentamen

TIJD: dinsdag 18.45 uur - 20.15 uur

ZAAL: LIPSIUS.228

OMSCHRIJVING: We bespreken Ian Barbour's *Religion and Science*, een klassieke tekst die de belangrijkste posities in het debat over religie en wetenschap buitengewoon overzichtelijk samenvat en commentarieert. Dat gebeurt in twaalf hoofdstukken; elk college bespreken we een hoofdstuk. Achtereenvolgens gaan we in op de opkomst van de natuurwetenschappen, inclusief het Darwinianisme; de eerste confrontaties tussen deze wetenschappen en het (christelijk) geloof; modellen om de verhouding tussen wetenschap en religie te begrijpen; de rol van paradigma's; de metafysische en religieuze implicaties van theorieën zoals de kwantumtheorie en relativiteitstheorie, complexiteitstheorieën, big bangkosmologie en evolutietheorie; en filosofische en theologische reflecties op en interpretaties van al deze ontwikkelingen. De docent zal daarbij ook systematischwijzgerig inzicht uit de traditie van de reformatorische wijsbegeerte (ontbrekend in het boek van Barbour) betrekken.

LITERATUUR: Ian G. Barbour, *Religion and Science. Historical and Conceptual Issues* (revised and expanded edition of *Religion in an Age of Science*). New York: HarperCollins Publishers, 1997.

UNIVERSITEIT TWENTE

DOCENT: prof.dr. J. Hoogland
Beatrijpad 7
3813 DL Amersfoort
(033)4752617
j.hoogland@utwente.nl

PERIODE: semester 2, kwartiel 1, 7 februari - 28 maart 2008

TITEL: Filosofie van de techniek (161686)

STUDIEPUNTEN: 2,5 ECTS

WERKVORM: werkcollege

TOETSINGSVORM: essay

TIJD: donderdag 10.40 uur - 12.25 uur

ZAAL: nog niet bekend

OMSCHRIJVING: Ons moderne leven is doortrokken van techniek. Wij kunnen ons een bestaan zonder computers, elektrisch licht, automobieliteit en elektronische communicatiemiddelen nauwelijks meer voorstellen. Het is vanzelfsprekend geworden en kan ons niet meer verrassen. Maar weten we eigenlijk wel wat techniek precies is? En waarom het zo belangrijk is in ons leven? Is techniek iets van alle tijden of is de moderne techniek fundamenteel onderscheiden van de meer traditionele techniek? Wat is de verhouding tussen techniek en de natuurwetenschappen? En hoever dringt de techniek in ons leven door? Allemaal vragen die we ons normaal niet zo vaak stellen, maar die toch belangrijk zijn om op een verantwoorde manier met techniek bezig te kunnen zijn.

EXTRA: Dit vak kan heel goed gevolgd worden in combinatie met het vak Filosofie van de technologische cultuur (161687).

LITERATUUR: Maarten J. Verkerk, Jan Hoogland, Jan van der Stoep en Marc de Vries, *Denken, ontwerpen, maken. Basisboek techniekfilosofie* (Amsterdam: Boom, 2007).

WAGENINGEN UNIVERSITEIT

Wegens het emeritaat van prof.dr.ir. E. Schuurman zullen de colleges Reformatorische Wijsbegeerte aan de Wageningen Universiteit weer hervat worden in het komend collegejaar wanneer een nieuwe bijzonder hoogleraar Reformatorische Wijsbegeerte zal zijn aangesteld.

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

DOCENT: prof.dr. R. Kuiper
Faculteit Wijsbegeerte
Kamer h5-11 (op donderdag)

PRIVÉ: Molecatenlaan 123
3772 LL Barneveld
(0342)418255
roel.kuiper@chello.nl

PERIODE: trimester 3, 7 april - 13 juni 2008

TITEL: Joodse filosofie. Denkers over dialoog en ontmoeting (FW-REF3009)

STUDIEPUNTEN: 5 ECTS

WERKVORM: hoor-/werkcollege

TOETSINGSVORM: mondeling tentamen

TIJD: donderdag 15.00 uur - 16.45 uur

ZAAL: T3-39 (m.u.v. week 19: zaal H4-02; week 20: zaal T3-14)

gemakkelijke verschijnselen als sociale desintegratie, sociale uitsluiting, vereenzaming?

Te midden van vormen van contactverlies en onverbondenheid beseffen mensen dat zij leven in betekenisvolle relatie met anderen. Binnen de joodse filosofie is dit een van de belangrijkste thema's. Martin Buber benadrukte in zijn *Ich und Du* de relationaliteit van de mens tegenover het autonomiedenken. Abraham Joshua Heschel legde zich toe op het 'leven van de Thora' als teken van transcendentie in een gesecculariseerde wereld. En Levinas ten slotte gaf in zijn ethische beschouwingen voorrang aan de Ander om een ethiek die bij het ik begint te relativiseren. Deze en andere joodse denkers zullen de revue passeren tijdens het college. We gaan op zoek naar de draagkracht en betekenis van motieven als 'ontmoeting' en 'dialoog' in de joodse filosofie.

LITERATUUR: Martin Buber: *Ik en Jij*. Bijleveld, Utrecht 2003 (ISBN: 9061315999).

OMSCHRIJVING: Wat bindt mensen? Wat betekenen dialoog en ontmoeting voor een samenleving die worstelt met on-

AANVULLENDE LITERATUUR: Teksten die tijdens college worden opgegeven of ter beschikking worden gesteld.

TECHNISCHE UNIVERSITEIT DELFT

Docent: prof.dr. M.J. de Vries
Faculteit Technologie Management
Kamer b3.200
(015)2783706

PRIVÉ: Wipmolen 65
3352 XM Papendrecht
(078)6156310
m.j.devries@tudelft.nl

PERIODE: semester 2, vanaf 13 februari 2008

TITEL: Filosofie I: Techniekfilosofie (WM0361TU)

STUDIEPUNTEN: 3 ECTS

WERKVORM: hoorcollege

TOETSINGSVORM: mondeling tentamen of kleine scriptie

TIJD: woensdag 15.30 uur - 17.30 uur

ZAAL: nog niet bekend

een kwestie van schroeven en moeren is. Behalve de toegenomen complexiteit van de technische kant van de ontwikkeling is er een toenemend noodzaak om een verscheidenheid aan sociale factoren mee te nemen in de overwegingen. In dit college gaat het vooral over de vraag hoe je als (aanstaand) ingenieur vat kunt krijgen op die complexiteit. Het begrippenmateriaal van de Nederlandse filosoof Herman Dooyeweerd blijkt daarvoor interessante inzichten te bieden. In het college zal dat worden uitgewerkt aan de hand van praktische casussen, zoals de heteluchtmotor, het Philips Plumbicon (een opnamebuis in televisiecamera's), en Glare, het bekende Delftse vliegtuigmateriaal. Dooyeweerd ontleende zijn begrippen aan zijn christelijke wereldvisie. In die zin is er sprake van een 'reformatorische' techniekfilosofie. De analytische inzichten die daar uit voortkomen zijn echter voor elke ingenieur interessant.

VERPLICHTE LITERATUUR: Maarten J. Verkerk, Jan Hoogland, Jan van der Stoep en Marc de Vries, *Denken, ontwerpen, maken*. Basisboek techniekfilosofie (Amsterdam: Boom, 2007).

OMSCHRIJVING: Ingenieurs komen er in de praktijk snel achter dat het ontwikkelen van nieuwe producten tegenwoordig niet alleen

TECHNISCHE UNIVERSITEIT EINDHOVEN

DOCENT: prof.dr. M.J. Verkerk
Slot Aldeborglaan 26
6432 JM Hoensbroek
(045)5228268
maarten.verkerk@home.nl

PERIODE: semester 2, 13 februari - 4 juni 2008

TITEL: Techniek, wetenschap en geloof (0.F710)

STUDIEPUNTEN: 3 ECTS

WERKVORM: hoor-/werkcollege

TOETSINGSVORM: mondeling tentamen of scriptie

TIJD: woensdag 16.30 uur - 18.15 uur

ZAAL: Auditorium (zaalnummer nog niet bekend)

uitdrukt. Aan de ene kant zien we dat het (christelijk) geloof een positieve invloed heeft (gehad) op de ontwikkeling van wetenschap en techniek. Aan de andere kant zien we dat ook de seculiere wetenschap gedreven wordt door geloof in het 'seculier heilige'. Aan de hand van verschillende denkers zoals Dooyeweerd, Hooykaas, Schuurman, Noble, Achterhuis en Szerzinski zullen we de relatie tussen geloof, wetenschap en techniek verkennen. Tevens zullen we ingaan op enkele actuele vragen rond evolutie, intelligent design, big bangtheorie, virtuele kerk, enzovoort.

LITERATUUR (VERPLICHT): Maarten J. Verkerk, Jan Hoogland, Jan van der Stoep en Marc de Vries, *Denken, ontwerpen, maken*. Basisboek techniekfilosofie (Amsterdam: Boom, 2007).
Ian G. Barbour, *Religion and Science. Historical and contemporary issues* (HarperSanFrancisco, 1997)

OMSCHRIJVING: In het maatschappelijke debat wordt regelmatig de stelling geponeerd dat het geloof een negatieve invloed heeft op de ontwikkeling van wetenschap en techniek. Een nadere analyse laat echter zien dat de relatie tussen geloof, wetenschap en techniek veel complexer en fascinerender is dan deze stelling

AANVULLENDE LITERATUUR: Op het college zullen nog enkele artikelen worden uitgereikt.

VACATURES - VRIJWILLIGERS GEZOCHT**VRIJWILLIGER
VOOR HET MAKEN VAN
FOTO- EN FILMOPNAMEN**

Het CRW is op zoek naar iemand die ervaring heeft met het maken van foto- en/of filmopnames. Het is de bedoeling dat onze bijeenkomsten en conferenties, meer dan voorheen, fotografisch of op film worden vastgelegd. Dit materiaal kan gebruikt worden voor publicatie op onze website, voor ons jubileum in 2010 of voor gebruik in bijvoorbeeld colleges.

We vragen iemand die bereid is om onze bijeenkomsten bij te wonen en daar te fotograferen c.q. te filmen, bij voorkeur met een digitale camera.

Ben je geïnteresseerd of wil je nadere informatie, neem dan contact op met Hillie van de Streek per e-mail: reform.philos@planet.nl of telefonisch via: (035)5880205.

**VRIJWILLIGER(S)
VOOR VERNIEUWING WEBSITE SRW**

Het CRW staat op het punt om zijn algemene website te gaan vernieuwen. Dit vraagt dat er gegevens die op de bestaande website staan, worden overgezet naar de nieuwe website. Maar ook dat er nieuw materiaal wordt verzameld dat op de nieuwe website een plek krijgt. Verder is er behoefte aan iemand die Nederlandse teksten in het Engels kan vertalen. Dit is allemaal werk dat niet alleen door de staf van het CRW kan worden gedaan. Graag vragen we daarbij dan ook assistentie van vrijwilligers. Enige handigheid met computers is een pre, en ook redactionele ervaring kan van pas komen. Met name gaat het echter om interesse in de reformatorische wijsbegeerte en belangstelling om met een vakkundig team te werken aan eigentijdse verbreiding van ons gedachtegoed! Ben je geïnteresseerd of wil je nadere informatie, neem dan contact op met Hillie van de Streek per e-mail: reform.philos@planet.nl of telefonisch via: (035)5880205.

TARIEVEN PER 1 JANUARI 2008

zoals vastgesteld in de ledenvergadering van de Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte op 24 april 2004:

- **Lidmaatschap van de Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte:**
€ 50,- per jaar (studenten € 25,-, buiten Nederland € 47,50, zonder *Philosophia Reformata* € 45,-)
- **Abonnement *Beweging*:** € 18,15 per jaar (eerste jaar € 9,08, buiten Nederland € 20,42)
- **Abonnement *Philosophia Reformata*:** € 27,50 per jaar (buiten Nederland € 32,50)

Giften en donaties kunnen alleen worden betaald op rekeningnummer 1209598 van de Postbank ten name van Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte. Donateurs met giften boven € 250,- ontvangen persoonlijk een bedankbrief van de directie. Wij verzoeken u te reageren bij het bestuur indien u deze bedankbrief niet heeft ontvangen.

BESTELBON

- Ik ontvang graag meer informatie over de *Winteracademie 2008*
- Ik meld mij aan voor het lidmaatschap VRRW: € 50,-, studenten € 25,-, buiten Nederland € 47,50 per jaar (inclusief de tijdschriften *Philosophia Reformata* en *Beweging*)
- Ik neem een abonnement op *Beweging* € 18,15 per jaar (eerste jaar € 9,08), buiten Nederland € 20,42
- Ik bestel ... ex. van het boek *Denken, ontwerpen, maken. Basisboek Techniekfilosofie* door Jan Hoogland, Maarten Verkerk, Marc de Vries en Jan van der Stoep, € 39,90 (excl. verzendkosten)
- Ik bestel ... ex. Van het boek *Alles wat je hart begeert? Christelijke oriëntatie in een op beleving gerichte cultuur* door Jan van der Stoep, Roel Kuiper en Timon Ramaker, € 23,75 (excl. verzendkosten)
- Ik bestel ... ex. van het boek *Geschiedenis van de Reformatorische Wijsbegeerte* door Johan Stellingwerff. € 12,50 (excl. verzendkosten)

Naam: _____

Adres: _____

Postcode _____

Woonplaats _____

Datum: _____

Handtekening: _____

 stichting voor
reformatorische
wijsbegeerte

Aspecten van reformatorische wijsbegeerte is het informatiebulletin van de Stichting en de Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte.

De vereniging beoefent wijsbegeerte bij het licht van de Bijbel als het Woord van God. De stichting heeft als doel vruchten daarvan te verbreiden. Beide doen dit vanuit de overtuiging dat alle filosofie religieus bepaald is. *Aspecten* wordt op verzoek gratis toegestuurd.

Bestuur van de Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte en de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte

Drs. A. Berger (*voorzitter*)
Drs. W. Vollbehr (*secretaris*)
Drs. M. Blok (*penningmeester*)
Dr. G.J. Buijs (*algemeen*)
Dr. A.C. Geljon (*buitenland*)
Drs. G. Groenewoud (*kringen*)
Drs. D.A. Meinema (*publicities & communicatie*)
Mw. I. Slump-Schoonhoven (*studenten*)

Curatorium van de stichting

Prof.dr.ir. J.H. van Bommel (*voorzitter*)
Prof.dr. S. Griffioen
Prof.dr.ir. T.M. Klapwijk
Prof.dr. G. Nienhuis

Docenten van de stichting

Prof.dr. G. Glas (*Leiden*)
Prof.dr. J. Hoogland (*Twente*)
Prof.dr. R. Kuiper (*Rotterdam*)
Prof.dr. M. J. Verkerk (*Eindhoven*)
Prof.dr. M. J. de Vries (*Delft*)

Centrum voor Reformatorische Wijsbegeerte

Mw.drs. H.J. van de Streek (*directeur*)
P.J.A. Huijsmans (*administratie*)
J.C. Boer (*communicatie en relatie-management*)
Mw. N.H. Hagenaars-van den Herik (*secretariaat*)

Vrijwilligers

B. de Vries (*archivaris*)
Mw.ir. I.M. de Graaf (*bibliothecaris*)

Bezoekadres

Korte Brinkweg 32H
3761 EE Soest
Postbus 3206 - 3760 DE Soest
telefoon (035) 5880205
fax (035) 5880981
e-mail: office.reform.philos@planet.nl
website www.aspecten.org

Rekeningnummers

Postbank 120 95 98
abn-amro 53 90 43 796

Ontwerp

Bart van der Griendt, Mediahuis

DTP: EB*Studio

Druk

Buijten & Schipperheijn,
Amsterdam

ISSN 0921-3031

GOEDGEKEURD
DOOR
 R/B